

Σεμινάριο που απευθύνεται σε φοιτητές και αφορά την διαδικασία της μάθησης στο πανεπιστήμιο την προσωπική εξέλιξη και επίδοση

Καρτσώνη Ε. Ευαγγελία/ Κοινωνική Επιστήμονας (υπ. Διδάκτωρ)

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

<https://kedima.hmu.gr/>

Το σεμινάριο υλοποιείται στα πλαίσια της Πράξης «Γραφείο υποστήριξης της διδασκαλίας και μάθησης στο Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5162371

“Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» .”

Σύστημα Αξιολόγησης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

- ▶ Με τον όρο αξιολόγηση στην εκπαίδευση αποδίδεται η εκτίμηση της επίδοσης των μελών της.
- ▶ Η αξιολόγηση δύναται να προσφερθεί είτε με αριθμητική κλίμακα είτε με ποιοτικό σχολιασμό.
- ▶ Ο σκοπός παραμένει για κάθε περίπτωση ο ίδιος: Η εκτίμηση της προόδου του συμμετέχοντα.

Ανατροφοδότηση και αξιολόγηση με την ολοκλήρωση των στόχων...

Γρήγορα

<https://4peplematters.com/%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%84%CE%B5%CE%BB%CE%B5%CF%83%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%86%CE%BF%CE%B4%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%B7/>

Γενικά...

Η ανατροφοδότηση ορίζεται ως «η πληροφορία για την απόσταση μεταξύ του παραδοτέου και του ζητούμενου, και αξιοποιείται για τον μετασχηματισμό αυτής της απόστασης».

Ο Ramaprasad (1983) διακρίνει τρία βασικά σημεία:

1. οποιαδήποτε παράμετρο του συστήματος (δεδομένα, διαδικασία σύγκρισης, αποτέλεσμα).
2. Την ύπαρξη δεδομένων.
3. **Η πληροφορία αποτελεί ανατροφοδότηση μόνο όταν χρησιμοποιείται για να αλλάξει την υφιστάμενη απόσταση μεταξύ του παραδοτέου και του ζητούμενου.**

Η Ανατροφοδότηση αποτελεί:

- μία διαδικασία στην εκπαίδευση
- μία γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου
- ενώ, μπορεί να οδηγήσει σε μία επιτυχημένη μαθησιακή πορεία και εμπειρία (B. Θωμάς, 2023).

Η ανατροφοδότηση στην εκπαιδευτική διαδικασία

Ο Salder, (1989), ανέφερε «**ένα κοινά αποδεκτό ποιοτικό επίπεδο αναφοράς**, όπου θα ρυθμίζεται μέσα από τη διαμορφωτική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού»

Βασικός παράγοντας γνωστικής ανάπτυξης

Στην Νέα Παιδαγωγική η ανατροφοδότηση μέσα από τον **ποιοτικό της χαρακτήρα**, δύναται να ενεργοποιήσει και να παρακινήσει τους φοιτητές.

Οφέλη ανατροφοδότησης

Βοηθάει τους φοιτητές όχι μόνο να καταλάβουν ποια λάθη έκαναν,
αλλά, **γιατί τα έκαναν**

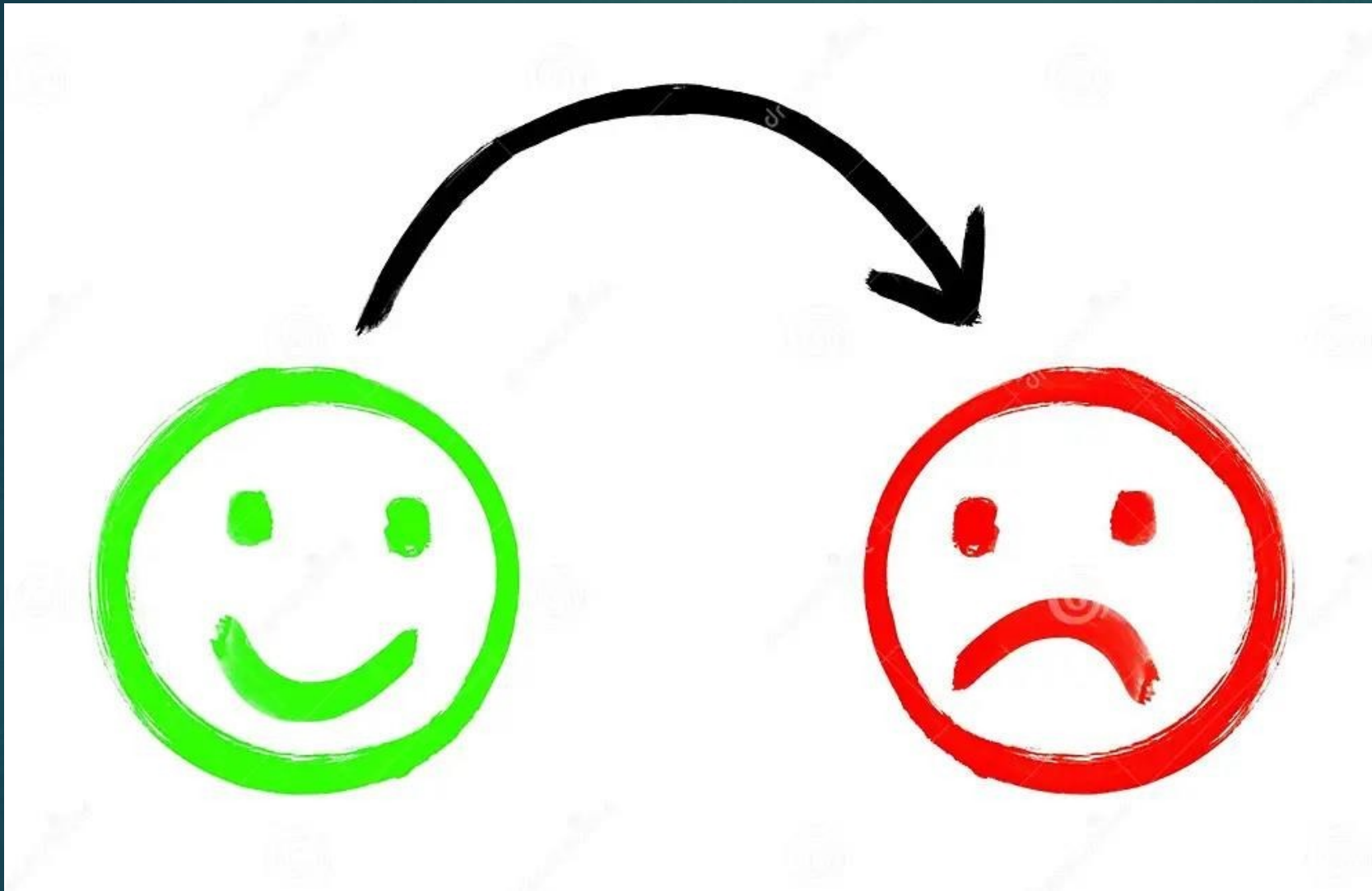
και

τι μπορούν να κάνουν για να τα αποφύγουν την επόμενη φορά.

Wisniewski, Zierer & Hattie (2020)

Εμπόδια αξιοποίησης της γραπτής ανατροφοδότησης

- Η αρνητική γραπτή ανατροφοδότηση έχει επίδραση στον τρόπο αναθώρησης των απαντήσεων των εκπαιδευόμενων.
- Συχνά η ανατροφοδότηση είναι ανάλογη της επίδοσης των φοιτητών.

<https://gr.dreamstime.com/%CF%80%CF%81%CF%8C%CF%83%CF%89%CF%80%CE%B1-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%86%CE%BF%CE%B4%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82-%CE%B8%CE%B5%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B1%CF%81%CE%BD%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%BF-%CE%B2%CE%AD%CE%BB%CE%BF%CF%82-image110605837>

Ωστόσο.....:

→ Αναγνωρίζεται ότι υπάρχει ανάγκη για ενσωμάτωση της γραπτής ανατροφοδότησης στην διδακτική πράξη για την επίτευξη των ευρύτερων στόχων της εκπαίδευσης.

Οι οποίοι στόχοι δεν είναι άλλοι, από την πρόοδο των μελών της εκπαίδευσης.

Η ανατροφοδότηση ως αναπόσπαστο τμήμα της αξιολόγησης

Η κουλτούρα ανάδρασης καλλιεργείται από τον βαθμό στον οποίο το εκπαιδευτικό πλαίσιο υποστηρίζει την ανοιχτή και ειλικρινή αλληλεπίδραση ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέλη του.

Η ανατροφοδότηση ως αναπόσπαστο τμήμα της αξιολόγησης – αποτέλεσμα

Οι φοιτητές:

- **αναγνωρίζουν** της δυνατότητές τους αλλά και τις αδυναμίες τους
- **αξιοποιούν** την ανατροφοδότηση που λαμβάνουν για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη επίτευξη των στόχων τους

Οι εμπλεκόμενοι στον χώρο της εκπαίδευσης μέσω της ποιοτικής ανατροφοδότησης:

- αναγνωρίζουν της δυνατότητές τους αλλά και τις αδυναμίες τους
- αξιοποιούν την ανατροφοδότηση που λαμβάνουν για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη επίτευξη των στόχων τους

Ποια είναι τα εμπλεκόμενα μέλη του εκπαιδευτικού πλαισίου;

Εκπαιδευτικοί

Εκπαιδευόμενοι

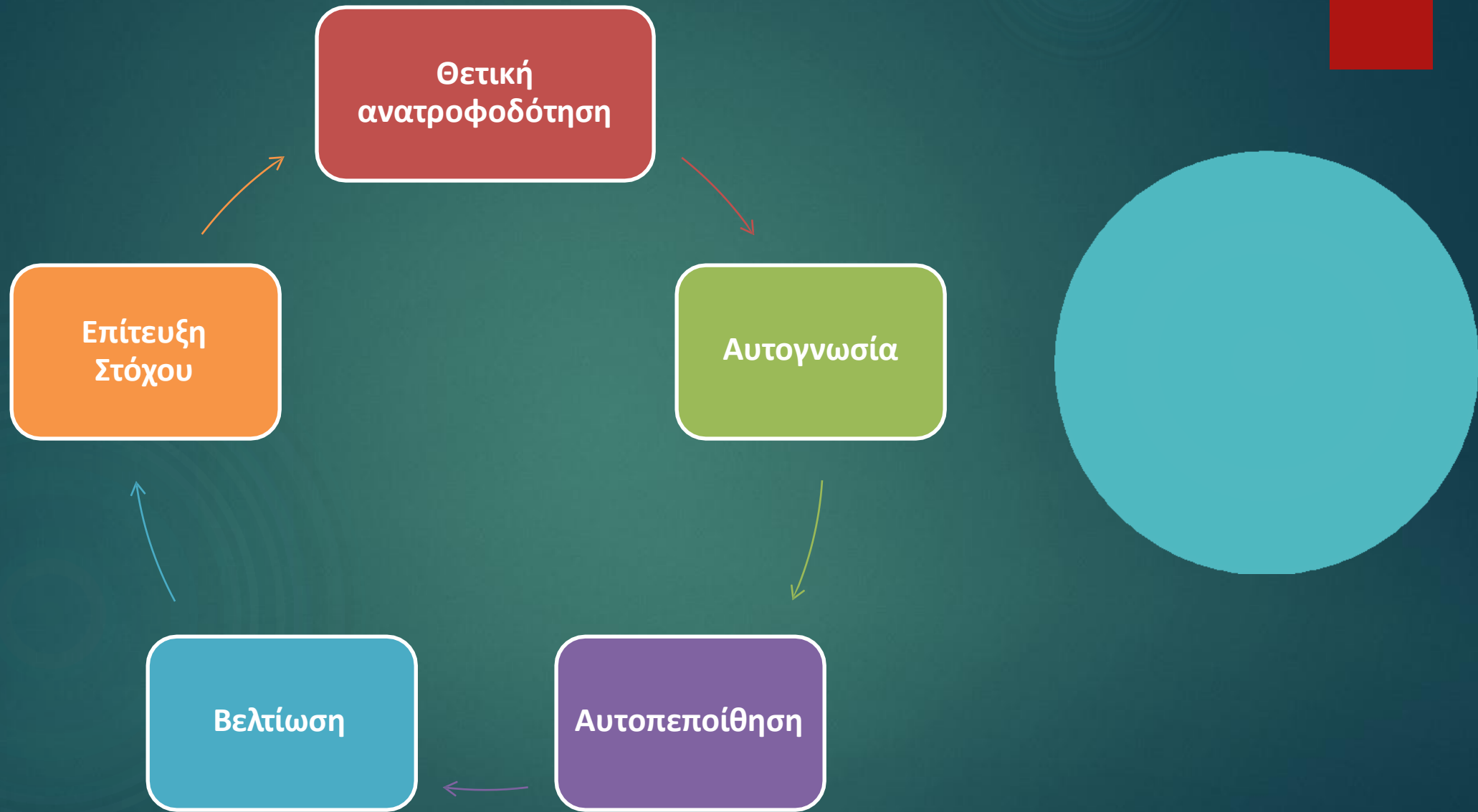

<https://depositphotos.com/gr/photos/%CE%B1%CE%BA%CE%B1%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%AE-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1.html>

Η κουλτούρα της ανατροφοδότησης καλλιεργείται:

- Μέσω της αμεσότητας ανταλλαγής μηνυμάτων μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών της εκπαίδευσης
- Μέσω της αλληλεπίδρασης που ασκείται μεταξύ τους
- Αλλά κυρίως μέσω της κατανόησης του ατόμου και εν συνεχεία της θέσης τους ως μέλος της ευρύτερης ακαδημαϊκής κοινότητας.

Πηγή: <https://www.goodnet.gr/news-item/elliniko-mesogeiaiko-panepistimio-enas-chronos-leitourgias.html>

Αξιολογική Διαδικασία

Λάθος ή σφάλμα;

Όταν αναφερόμαστε στην λέξη σφάλμα, συνήθως εννοούμε ότι δεν εφαρμόστηκε σωστά ένας κανόνας.

Με τον όρο όμως λάθος, συνήθως εννοούμε την αναζήτηση του καινούργιου. Μίας νέας θεωρίας ή την παρανόηση της ισχύουσας.

Και οι δύο όροι όμως περιέχουν την αποτυχία.

Ο Σωκράτης ως φιλόσοφος με έντονες παιδαγωγικές ανησυχίες (απ.399π.χ.) αναφέρει το λάθος ως τον δρόμο για την λύση.

- Η σύγκρουση δύο αντίθετων τοποθετήσεων οδηγεί στην δράση και την αντίδραση αυτών. Η υπερίσχυση της μίας εκ των δύο συχνά μπορεί να μην ευνοεί την πολυπαραγοντική προσέγγιση των ζητημάτων.
- Με αποτέλεσμα την μονομερή συμπερασματική ανάλυση.

Σύμφωνα με τη Ψυχοπαιδαγωγική το λάθος διακρίνεται με διαφορετικό τρόπο στην διαδικασία της μάθησης, ανάλογα με το πλαίσιο επίλυσης του προβλήματος.

Σχολιασμός:

Το λάθος άλλοτε ταυτίζεται με την αποτυχία και άλλοτε με την πρόοδο του φοιτητή.

**Διαπραγμάτευση σωστού /
λάθους**

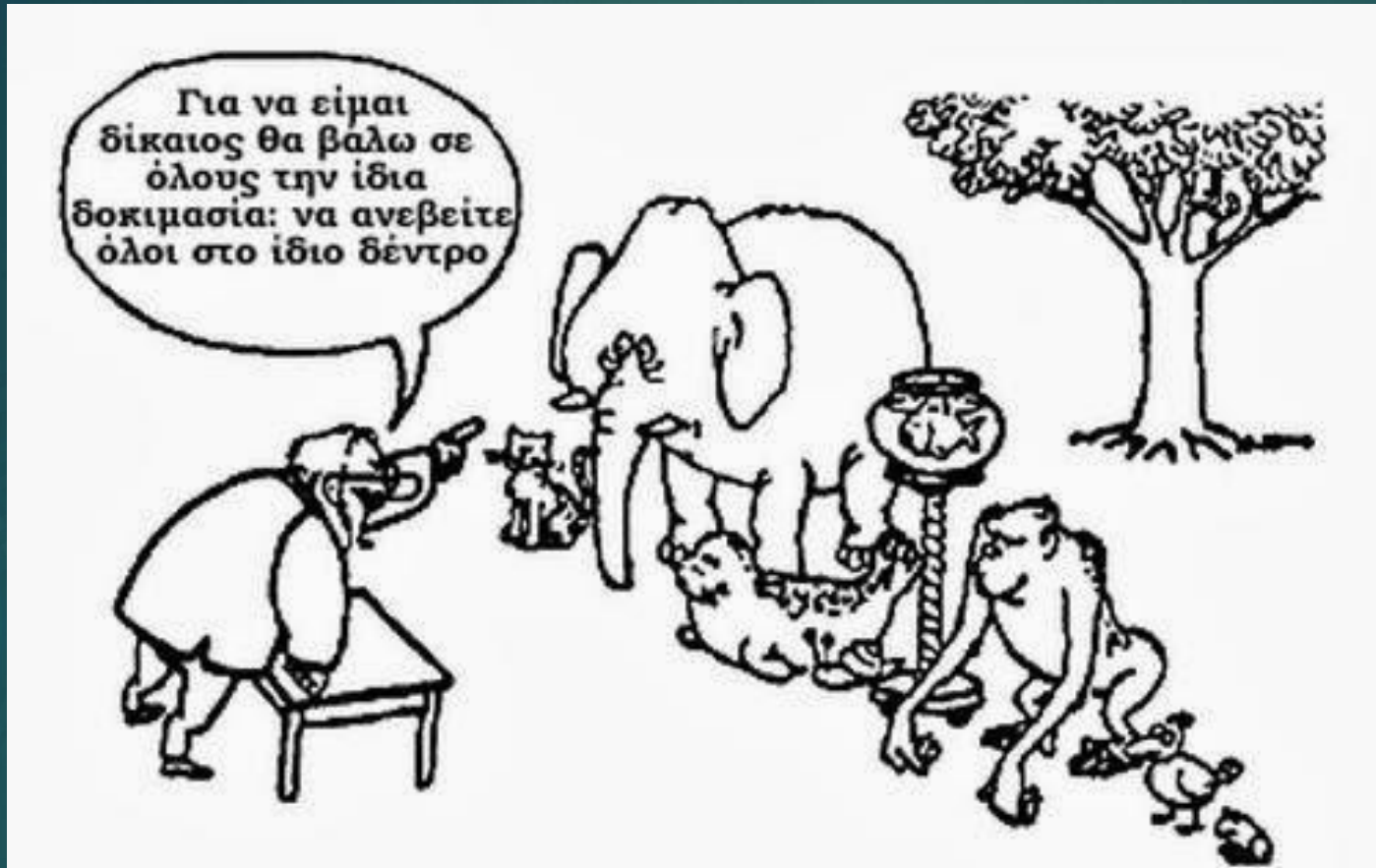
**Αλληλεπίδραση ατόμου &
κοινωνικού περιβάλλοντος**

**Αξιολόγηση των
γνώσεων**

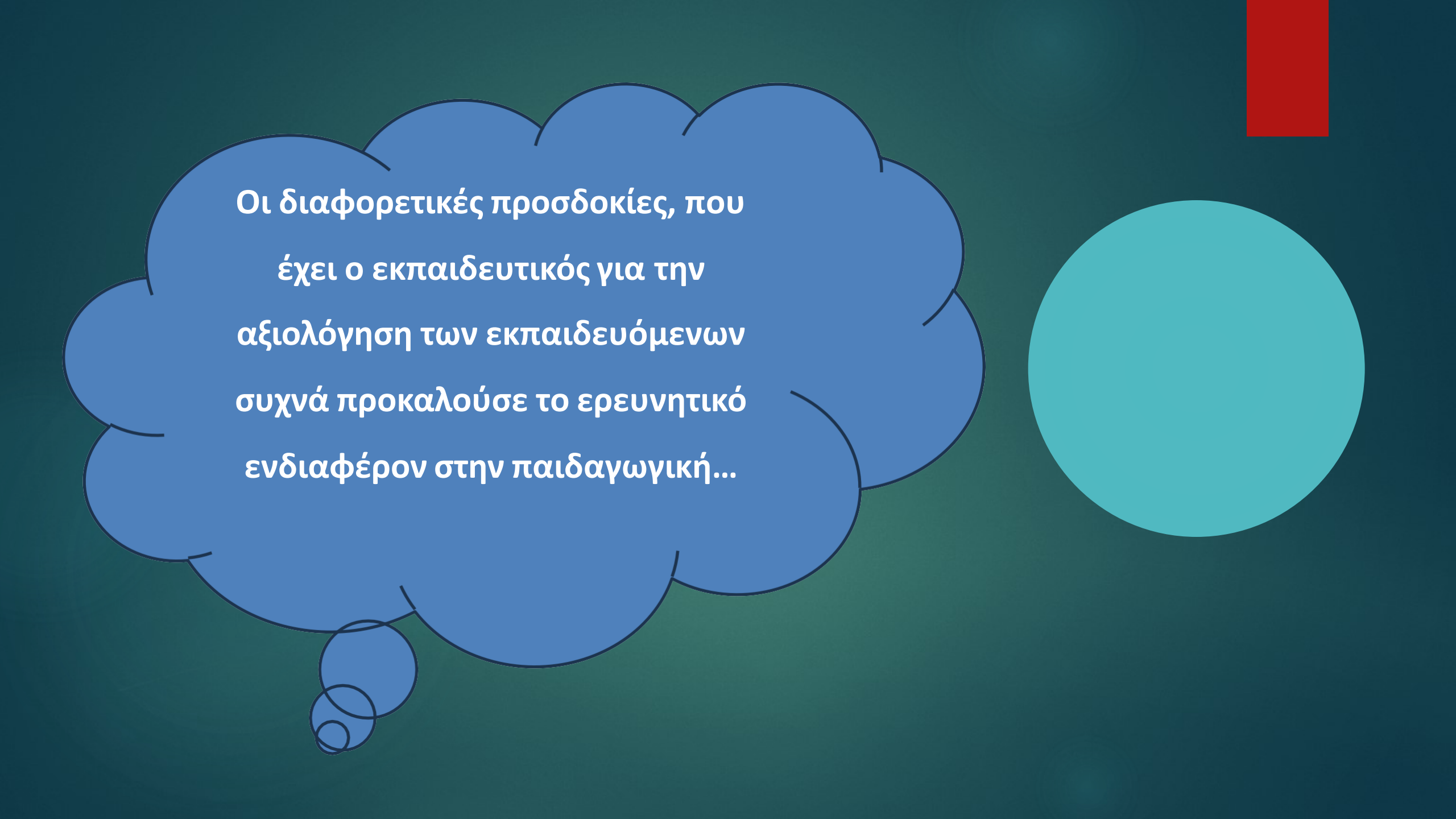
Η αντίδραση του εκπαιδευτικού στις προφορικές απαντήσεις των φοιτητών είναι συνήθως ένας σχολιασμός της δράσης του μαθητή που καταλήγει στη διαπίστωση της παρουσίας ή απουσίας κάποιων γνωστικών ικανοτήτων.

Γρήγορα

<https://www.elesxi.gr/%CE%B1%CE%BE%CE%B9%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CE%BC%CE%B1%CE%B8%CE%B7%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%83%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%B7-%CE%B3%CE%BD%CF%89%CF%83%CE%B7/>

Οι διαφορετικές προσδοκίες, που
έχει ο εκπαιδευτικός για την
αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων
συχνά προκαλούσε το ερευνητικό
ενδιαφέρον στην παιδαγωγική...

Οι Brophy & Good (1972), μέσω πειραματικών ερευνών που διετέλεσαν διαπίστωσαν ότι **ο τρόπος ανατροφοδότησης (feedback) του εκπαιδευτικού επηρεάζει την επίδοση των φοιτητών** (Nisha, N. S., & Sreedhran, N. V. , 2023).

- Οι καλοί και άριστοι φοιτητές επιδοκιμάζονται συχνότερα και θα λάβουν καλύτερη ανατροφοδότηση.
- Ενώ, οι φοιτητές με χαμηλότερη επίδοση είναι αυτοί που αποδοκιμάζονται εντονότερα και λαμβάνουν μέτριας ποιότητας ανατροφοδότηση (Nisha, N. S., & Sreedhran, N. V. , 2023).

Σημαντικό!!!

Όταν οι εκπαιδευτικοί έχουν προσδοκίες από τους εκπαιδευόμενους τους, εκτός του ότι επηρεάζουν την επίδοση συχνά μεταβάλλεται και η μεταξύ τους σχέση.

Π.χ. Όταν ο διδάσκων πιστέψει στις δυνατότητες του φοιτητή και του δοθεί περιγραφική ανατροφοδότηση, καλλιεργείται μία παιδαγωγική σχέση εμπιστοσύνης αμφότερα στα δύο μέλη.

Βιβλιογραφία

- ΒΑΓΓΕΛΗΣ, Θ. (2023) Ανατροφοδότηση σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες στην εξ αποστάσεως τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Ramaprasad, A. (1983). On the definition of Feedback. *Behavioral Science* 28(1), 4-13. Robson, C. (2010). *Ηέρευνα του Πραγματικού Κόσμου*. (Β. Νταλάκου & Κ. Βασιλικού, Μτφρ.). Αθήνα: Gutenberg. (Πρώτη έκδοση 1993).
- Sadler, D. (1989). Formative assessment and the design of instructional systems. *Instructional Science* 18, 119-144
- Καλοπανά, Μ. Π. (2022). Η Ομότιμη Ανατροφοδότηση στην εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: έρευνα σε ομάδα μεταπτυχιακών φοιτητών του ΕΑΠ. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 18(1), 235-254.
- Σιακίδου, Έ. Σ. (2021). Παράγοντες που ενισχύουν ή παρεμποδίζουν την εμπλοκή προπτυχιακών φοιτητών στην αξιοποίηση της γραπτής ανατροφοδότησης.
- Good, T. L., & Brophy, J. E. (1972). Behavioral expression of teacher attitudes. *Journal of Educational Psychology*, 63(6), 617.
- Nisha, N. S., & Sreedhran, N. V. (2023). An Inquiry On Expected Teacher Behaviors Among Adult Students. *Journal of Survey in Fisheries Sciences*, 10(4S), 927-934.

Ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας!

Το σεμινάριο υλοποιείται στα πλαίσια της Πράξης «Γραφείο υποστήριξης της διδασκαλίας και μάθησης στο Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5162371

“Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» .”